

[Johan Poulsen.]

præget arbejdsforholdene i de senere år, har bevirket, at eventuel kapital har holdt sig tilbage. Selvom der er tale om et forholdsvist mindre fartøj, f. eks. en kutter på 150 BRT, skal vedkommende køber selv skaffe ca. 140 000 kr., hvortil kommer udrustning. Et sådant beløb vil i de allerfleste tilfælde ikke alene overstige, hvad en enkelt fisker kan overkomme, men vil tit være vanskeligt at bringe tilveje selv for sammenslutninger af fiskere.

Under arbejdet med den foreliggende sag har det af statsministeriet nedsatte udvalg foruden med dansk ret også gjort sig bekendt med tilsvarende norsk og svensk lovgivning. Mange af de i lovforslaget indeholdte bestemmelser har da også deres forbillede i den nævnte tilsvarende lovgivning med tilbørlig hensyntagen til de særlige færøske forhold.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, har udvalget ved formuleringen af formålsparagraffen og ved valget af instituttets navn lagt vægt på, at der gaves udtryk for, at instituttets virksomhed senere, hvis det viste sig ønskeligt og muligt, kan udvides til at omfatte anden långivning end lån mod pant i skibe. Der vil i så fald særlig blive tale om lån mod pant i fast ejendom og lån til lagting og kommuner.

Der er formentlig ikke større anledning til at komme nærmere ind på forslagets enkelte paragraffer, dog skal bemærkes, at § 12 bestemmer, at låntagerne hæfter solidarisk for lånene, dog kun med de pantsatte fartøjer, med et beløb, der svarer til lånets oprindelige hovedstol. Det var denne bestemmelse, man særlig hæftede sig ved under lagtingets behandling af sagen i efteråret, ikke fordi man i og for sig havde nogen saglig indvending mod bestemmelsen, men mere fordi man nærede en vis frygt for, at en sådan bestemmelse kunne bevirke, at solide låntagere ville afholde sig fra at optage lån i instituttet, da solidarisk hæftelse er noget nyt og ukendt på Færøerne. Som det fremgår af bemærkningerne til paragraffen, tilsigter bestemmelsen at styrke tilliden til instituttets soliditet og derved opnå gunstigere lånevilkår samt at fremme fællesskabsfølelsen indenfor fiskerierhvervet.

Ifølge § 11 må lånene ikke overstige 50 pct. af vurderingssummen. Lånene vil være at indfri i løbet af højst 10 år; under særlige omstændigheder kan låneperioden dog forlænges til højst 15 år. Foruden lån til nybygninger er det tanken at yde lån til ombygning af ældre fartøjer, herunder udskiftning af motor m. m.

Det er klart, at kreditinstituttets muligheder for at løse den det tiltænkte opgave vil afhænge af dets evne til at imødekomme det tilstedeværende berettigede lånebehov, men denne evne vil atter være afhængig af de til enhver tid eksisterende lånemidler eller, mere enkelt, af grundfondets størrelse. Ved begyndelsen af sin virksomhed vil instituttet have et grundfond på 2,4 mill. kr., eventuelt 4,4 mill. kr. Det må derfor antages, at dets udlånsvirksomhed, særlig i den første tid, kun i et vist omfang vil være i stand til at løse en så krævende opgave som fornyelsen af den færøske fiskerflåde, selv med de af henholdsvis stat og lagting ydede supplerende lån in mente.

Al begyndelse er svær, siger man, og der er noget om det, men her gælder — om nogen sinde — at hurtig hjælp er dobbelt hjælp. Når jeg har givet udtryk for en vis bekymring, må det ikke opfattes derhen, at vi færinger ikke er glade for den håndsrækning, der her ydes os ved gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Jeg tør sige, at vi færinger ser med store forventninger hen til oprettelsen af dette kreditinstitut, og jeg mener, det er fuldt berettiget. Som de ærede medlemmer vil vide, vil der til grundfondet efterhånden indgå de resterende 8 mill. kr. Marshallmidler, der foreløbig er udlånt af statsministeriets færøske låneudvalg til forskellige saneringsformål på øerne. Formand for nævnte udvalg er nationalbankdirektør Meiner. Forudsat at nævnte lån til sin tid indgår i grundfondet, vil dette efterhånden vokse til 10 mill. kr., og med denne størrelse vil der være god grund til at regne med, at kreditinstituttet vil være i stand til at løse en samfundsopgave, der i et så udpræget fiskersamfund som det færøske er af livsvigtig betydning.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget af Færøernes lagting. Jeg skal på venstres vegne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.